

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 114.

Maribor, dne 2. oktobra 1912.

Letnik IV.

Vojska na Balkanu?

Bolgarija, Srbija, Grško, Črnagora, Turčija in Rusija mobilizirajo.

Na mah se je položaj na Balkanu tako poslabšal, da stojimo neposredno pred vojsko. Ko hite te vrste v tisk, so mogoče že začele govoriti puške in topovi. Se v ponedeljek se je splošno presojalo položaj zelo optimistično. Vedelo se je sicer, da je napetost velika, toda vse eno se je računalo, da se bo velesilam s svojim vplivanjem na Turčijo in na balkanske države posrečilo, ohraniti mir. Kakor bomba so pa učinkovale vesti, ki so došle v ponedeljek v večernih urah iz Sofije in Beograda. Glasile so se: Bolgarija in Srbija ste sklenile mobilizacijo! Javnost je bila presenečena do skrajnosti in prejšnji optimizem se je spremenil v pesimizem. In vsaka ura tekom včerajšnjega dne je prinesla nova hrobska poročila: Rusija mobilizuje svojo zahodno armado ob nemško-avstrijski meji, nekoliko pozneje, pa: Črnagora je sklenila mobilizacijo, potem: Grška mobilizuje in konečno še: Turčija je sklenila mobilizacijo skoro svoje cele armade. Kakor silni udarci so vplivale te vesti na javno mnenje in zadnji upi za mir so se razpršili. Še včeraj, dokler je bila znana samo mobilizacija Srbije in Bolgarije, se je ponekod izražalo upanje, da do najhujšega vendar ne bo prišlo. Bolgarija in Srbija hočete s tem skrajnim sredstvom pritisniti na velesile, da bodo te odločnejše intervenirale v Carigradu, tako so sodili optimisti. Čim bolj so pa prihajale nadaljne vesti, tem bolj so prišli do besede črnogledi. Kolikor je znano dozdej (10. ura predpoldne), se krvavi bojni ples še ni pričel, vendar je pa upanje, da bi se ga zabranilo, že več kot minimalno. Diplomacija se sicer še mrzlično trudi, da bi zabranila krvoprelitja. V bližnjem času bo gotovo še prišlo do diplomatskih akcij v Carigradu, Sofiji, Beogradu in Atenah. Naš zunanji minister grof Berchtold se trudi na vse mogoče načine, da bi ohranil mir. Dunajska poročila vedo tudi povedati, da boste Avstrija in Rusija v Sofiji energično intervenirale v smislu miru. Vse te korake diplomacije se pa splošno smatra za brezvspešne in se računa z vojsko na Balkanu kot z dejstvom. Velesile so se prepozno spomnile na odločnejše, resnejše opomine. Kljub temu, da je bil položaj že dolgo časa sem tamo napet, so vendar velesile smatrale za najprimernejše, da so se potegovale za naklonjenost posameznih balkanskih držav in so jih medsebojno izigravale. Vzbruhnil je zdaj samo požar, za katerega je vsaka velesila po svoje podlagala polena. V serijoznih političnih krogih in v skoro vsem časopisu se smatra vojsko na Balkanu za neizogibno. Res, med mobilizacijo in izbruhom sovražnosti je še velik, odgovornosti polen korak, vendar je vsa javnost mnenja, da bo ta korak storjen tekom prihodnjih ur. Vodilen avstrijski državnik se je izrazil, da se bodo že tekom prihodnjih 48 ur pričele sovražnosti. (Brez dvoma: balkanski vprašanje, ki so se ga že dolga desetletja sem s toliko neodkritosrčnostjo in zavistjo ogibale velevlasti, je prišlo v tek. Kakšen bo plaz, ki ga bo potegnili s seboj, še ni znano, grozeč, usodepoln in mogoče uničujoč je pa vse-kakor.

Da je vojska res že neizogibna, pove razum navedenega še mnogo drugih momentov:

Borza je najboljši in najsigurnejši termometer javne varnosti. Pod vtisom zadnjih vesti iz Balkana pa ni vzbruhnila samo na dunajski borzi, ampak tudi na drugih pravecata panika. Povsod so kurzi strašno padli, na dunajski borzi pa je prišlo do silnega poloma. Zlasti so padli železni in municijski papirji: Alpine za 39 K, Praško-železne za 160 K, Skodovi za 44 K, parobrodne akcije Lloydove za 20, donavske za 46 K. Polom na dunajski borzi bo imel za posledico mnogo uničenih eksistenc, mnogo konkurzov in mnogo — samoumorov. Kaže pa, da se z gotovostjo vojske splošno računa.

Mobilizacija ni še vojska, to je res. Vendar je to že tako skrajno sredstvo, da se ga posluži samo tisti, ki res misli vdariti. In balkanske države ho-

čejo vdariti na vsak način. Naveličale so se vednega izigravanja od strani velesil, videle so, da so turške obljube prazne, da se njihovim rojakom pod turškim jarmom vkljub vsem intervencijam velesil godi vedno slabše, zato so prijele same za orožje in hočejo same obračunati s svojim mnogostoletnim tiranom. Sedanji čas se jim zdi najumestnejši. Turčija je oslabiljena na znotraj in zunaj. Vojska z Italijo jo je stala že mnogo žrtv. Vstaje in revolucije v posameznih pokrajinah stanejo tudi ogromno denarja. Dohodkov pa ni v vseh teh upornih krajih — Kurdistanu, Albaniji, Arabiji — nikakih. Letine so slabe, trgovina živi v samih krizah. Na vseh koncih in krajih primanjuje denarja, povsod poka: Turčija je skozi in skozi gnala. To dobro vedo balkanske države in ker so videle, da se velesile ne morejo sporazumeti radi balkanskega vprašanja, so se odločile rešiti same to perečo vprašanje. (Tako ugodnega trenutka, kot je sedanj, ko je Turčija že vsled zunanjih in notranjih kriz skoro na robu propada, ne bo mogoče nikdar več. Kaj čudnega, če ga hočejo balkanske države zato do dobra izkoristiti. Vsled neodkritosrčne politike velesil, ki so sejele med balkanske narode prepričanje, da bi lažje v kalnem ribarile, so se balkanske države medsebojno vedno gledale po strani. Sila časa jih je pa zdaj spame-tovala, pozabile so na vsa nesoglasja in skupno stopajo v boj proti krvnemu sovražniku.

Bojno razpoloženje v vseh balkanskih državah je veliko. Že prej so vlade le težko pomirjevale razgrete ljudske množice, ki so zahtevale obračun s krvoločnim Turčinom. Sedaj pa, ko je proglašeno mobiliziranje, je doseglo navdušenje za vojsko vrhunec in ne pozna se nikakih mej. Vest iz Sofije, Beograda in Aten vedo poročati o demonstrativnih obhodih, manifestacijah in veselje izražajočih nastopih bojaželjne množice. Mnenje je splošno: Tudi če bi hotele vlade ohraniti mir, jim je to vsled bojne razpoloženja, ki vlada v ljudskih množicah, nemogoče. Vlade ne morejo več nazaj. Ljudstva hočejo vojsko in vojska je neizogibna. Veselo, prepevaje bojne pesmi, bodo šli balkanski narodi nevstrašeno v bojni grom.

Kaj bo? Kaj se bo razvilo iz vojske na Balkanu? To so vprašanja, ki vise na ustnih vseh. Na-nja odgovoriti je težko in skoro nemogoče. Položaj je skrajno nejasen. Poskušna mobilizacija Rusije ga je še bolj zamotala. Države si ne zaupajo in po dogodkih na Balkanu presenečene, same ne vedo natančno, kaj hočejo. Vojska na Balkanu je neizogibna. Se bo li dalo preprečiti, da se iz nje ne razvije evropska vojska? Odgovora sedaj ne ve še nihče. Diplomati se trudijo zelo, da bi preprečili vsaj razširjenje balkanskega požara. Vprašanje je samo, če se trudijo odkritosrčno, ali samo navidezno. V prvem slučaju bi bil mir med velesilami takorekoč gotov, v drugem bi pa postal več kot dvomljiv. Glede Avstrije se ve samo toliko, da bi vkrnila vse potrebno, da bo pripravljena za vse slučaje.

Za nas Jugoslovane so napočili usodepolni dnevi. Z balkanskim vprašanjem je v tesni zvezi jugoslovansko. Dal Bog, da bi se iztekli dobro! Vsa javnost stoji pod vtisom, da stojimo na pragu velikih dogodkov, velikih dni. Še veliko bolj, kot za druge narode, bodo pa dnevi, ki nas čakajo, odločilne življenjske važnosti za nas Jugoslovane. Upajmo, da nam bo usoda, ki nas je dozdej vedno tlačila, sedaj mila!

* * *

Vesti o vojski v Mariboru.

V Mariboru se je raznesla vest o vojski na Balkanu v terek jutraj. Mobilizacija Bolgarije, Srbije in Rusije ter napovedana mobilizacija Črnogore in Grške je vzdramila ljudi iz vsakdanjega ravnateljstva. Doma, na ulici in v javnih lokalih je glavni predmet razgovorov: vojska. Ugibanj in mnenjslišš na stotine. Ljudje, ki jim je politika navadno deveta briga, segajo po časnikih in se razgovarjajo o Balkanu, vojski in Bog ve še čem, kar je s tem v daljni zvezi. Pri vsakem stalnem omizju so včeraj parkrat razdelili Balkan in ker je vsakega nemškega nacionalca sveta dolžnost, da sovraži Slovane,

zato je padla tudi marsikatera zabavljica na račun balkanskih Slovanov. Vendar se pa splošno zbija šale, čez „Marburgerco“, ki je postala tako vneta zagovornica Turkov. Vsak količjak pameten človek se smeje „Marburgerčinim“ mentorjem, ki se iz samega sovraštva do Jugoslovanov tope ljubezni za Turke. Turki so tem možakarjem najkrotkejša jagneta in godi se jim sedaj največja krivica. Sovraštvo napravi človeka res bedastega.

Posledico bolgarske mobilizacije smo poznali včeraj celo na našem sadnem trgu. Neki Bolgar, ki je prodajal na tukajšnjem trgu sočivje in zelenjavo, je prodajal vse svoje blago pod ceno, ker odpotuje v domovino.

Vojna moč balkanskih držav. Bolgari razpolagajo v vojski s 144 bataljoni, 36 stotnjami strojnih pušk, 37 eskadroni, 84 poljskimi, 18 gorskimi in 9 havbičnimi baterijami. Z rezervami postavi Bolgarija lahko na bojišče 332.000 vojakov, 6000 konjenikov in 720 topov. Bolgarska armada je najboljša na Balkanu; duh v njej je dober in vojaki ter častniki so za vojsko zelo navdušeni. Častniki, ki so se z vojski včeraj vozili iz Sofije na mejo, so klicali svojim tovarišem: „Svobodo ali pa smrt!“

Črnogorska armada šteje 4 divizije z 11 brigadami in 56 bataljoni; približno 55.000 mož s 101 topom.

Srbska armada šteje okroglo 300.000 vojakov. Topov imajo Srbi naj 300.

Grško armada cenijo na 200.000 mož z 174 topovi.

Nasproti balkanskim državam postavi Turčija na bojišče 800.000 vojakov; ti so pa zelo raztreseni. Turčija nima namreč dobrih železnic in zato armada le počasi zbira. Vpoštevati se mora tudi, da odpade veliko turških vojakov, ki morajo radi italijansko-turške tripolitanske vojske stražiti razna obmorska obrežja.

Poročila in zopet poročila.

Listi prinašajo nebrojno število poročil o sedanjem položaju. Mnenja najrazličnejših diplomatov, podrobna poročila vsakega gibanja, vesti o najrazličnejših dogodkih, ki so z razmerami na Balkanu le nekoliko v zvezi, naznanila o razpoloženju, ki vlada v raznih državah itd. itd., to napolnjuje obsežne strani raznih listov. Dovedlo bi nas predaleč in nimamo prostora, da bi se spuščali v podrobnosti. Kar je bistvenega, itak prinašamo. Vsa poročila so edina v tem, da je vojska neizogibna in da se sicer še delajo poskusi ohraniti mir, kar bo pa ostalo, če se ne pripeti kaj izrednega, brezvspešno. Vse javno in prometno življenje na Balkanu se vrši v znamenju vojske.

Ultimatum.

Združene balkanske države dozdej še niso izročile Turčiji ultimatum. Zgodilo se bo pa to najbrže v prihodnjih urah. Da se Turčija ne bo uklonila v ultimatumu izrečenim zahtevam, je brezdvomno.

Dr. Šusteršič o položaju.

Dr. Šusteršič se je kot predsednik vojnega odseka avstrijske delegacije izjavil sledeče:

Kot predsednik vojnega odseka sem danes načeloval najzanimivejši seji v svojem življenju. To je bila nepopisna napetost in razburjenost, ki je pa povsem umevna, če se pomisli, da je Avstro-Ogrska na dogodljajih na Balkanu močno zainteresirana. In splošno je zadovoljilo, da, nekažno odleglo je v srečo vsem, ko je podal vojni minister resnobno izjavo, katera izključuje vsak dvom, da so naši topovi vsaj tako dobri, kakor oni drugih držav. Da je ta izjava žela obilo pohvale, temu se ni čuditi. Minister Berchtold je zatrdil, da si bodo velesile še naprej prizadevale zabraniti spore. To razumim tako, da bodo skupno pritiskale vse velesile na Turčijo. Če bi se pa uresničilo, da je odredila Rusija že poskusno mobilizacijo, tedaj bo mikalo vedeti, kako stališče bo zavzela Rusija pri tem pritisku na Turčijo in če bo sploh kaj sodelovala. Zeleti bi bilo, da se zabrani spor. Če je pa to še sploh mogoče, se bo kmalu pokazalo.

Vabimo na letošnji glavni občni zbor „Slov. Straže“, ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra v Mariboru v dvorani »Narodnega doma«.

V s p o r e d:

- Ob 10. uri predpoldne: sv. maša v kapeli frančiškanskega samostana.
Ob 10. uri predpoldne: občni zbor „Slovenske Straže“, z običajnim vspešnim. (Poroča predsednik poslanec J. a. r. e.)
Ob 12. uri predpoldne: občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze. (Govori poslanec dr. K r e k.)
Ob 3. uri popoldne:

Slomšekova slavnost,

Slavnostni govor. (Dr. Medved.) — Nastop mladine; Prizor v proslavo Slomškega: Slomškovo rojstvo. — Petje šentjurskih in jarenskih pevcev. — Koncert mariborske narodne godbe.

Vstopnina k Slomškovi slavnosti: foteli 3 K, sedeži od 1. do 4. vrste 2 K, ostali sedeži 1 K, stojšča 40 vin.

Odbor.

Naša zunanja in notranja politika.

Sebični strankarski interesi so vodilno načelo, kjerkoli ali kadarkoli določajo liberalci ali socialni demokrati smer svoje politike. Ne kaže se to samo v notranji politiki, kjer liberalci vseh narodov in pa socialdemokrati ne ganejo z mazincem proti izsesovalcem vsega našega gospodarskega življenja — kartelom in borznim spekulantom — ampak tudi v zunanji. Debata o naši zunanji politiki v delegacijah je to jasno pokazala. Povzemimo samo nekatere značilne momente, pa bomo to takoj uvideli.

Razmere na Balkanu so velekritične, za krščanske narode, ki ječijo pod turškim jarmom, naravnost obupne. Poročila, ki prihajajo iz Stare Srbije, Makedonije in Albanije, so naravnost strašna. Skoro povsod gospodarijo oborožene tolpe in podivjani vojaki. Življenje kakega kristjana smatrajo komaj vredno enega samega strela. Dan za dnem se vrše umori. Vojaki, ki bi morali vzdrževati mir in bi morali braniti kristjane, vganjajo največja grozodejstva. A vsak dan se razmere lahko še poslabšajo in pride do splošnega klanja kristjanov. V nepopisnem strahu trepečejo ubogi kristjani za svoje življenje in klici, ki done iz teh zapuščenih pokrajin, so naravnost pretresujoči. Človek bi moral imeti srce iz kamna, da bi ga ne ganili. Ne le, da je nepopisni škandal, da sedaj v prosvetljenem dvajsetem stoletju v sredi „kulturne“ Evrope vladajo take barbarške razmere, ampak že iz človeškega stališča se morajo človeku usmiliti nesrečne žrtve turške krvoločnosti. Naravno, več kot samoposebi umevno je, če se zahteva, naj Avstrija odločno poseže vmes in naj stori vse potrebne korake, da bodo grozne razmere prenehale, da bo postal kristjan v Turčiji svabaren svojega življenja. Samo temu splošnemu mnenju so dali duška, če so v delegacijah povzdignili delegati Spincič, Lang in knez Schwarzenberg svoj glas in pozvali Avstrijo, naj gre krščanskim narodom na pomoč. Če tudi pustimo politično stran popolnoma iz vidika in se oziramo samo na načela humanitete, se moramo tej zahtevi pridružiti.

Drugačnega mnenja so pa socialdemokrati in liberalni krogi. V njih imenu sta podala v delegacijah veleznačilne izjave nemški svobodomislec dr. Lecher in socialdemokrat dr. Ellenbogen. Ti ljudje nečejo o kaki pomoči balkanskim narodom nič slišati. Čeprav se navađno tope same humanitete in zlasti socialdemokrati včasih radi ene kaplje krvi hočejo povzročiti celo revolucijo, ne čutijo sedaj vendar potrebe, da bi Avstrija zastavila svojo besedo v pomoč trpinčeni krščanski pari pod turškim trinogom, da bi zabranila krvoprelitja, požige in neznosne krivice, pod katerimi zdihujejo ubogi kristjani, da bi obvarovala krščanska ljudstva uničenja. Ne store pa tega iz strahu pred kakimi vojnimi zapletitjaji, v katere bi se mogoče zamotala Avstrija. Kaj še! Vojna nevarnost ni zadrževala teh ljudi še nikdar pred kakršnimkoli koraki. Oni zagovarjajo našo zvezo z Nemčijo, če prav nima ta zveza za nas nikakih posebnih koristi in pomaga samo Nemčiji, da lažje varuje svoje trgovske interese nasproti Angliji (spominjamo na maroško vprašanje, na Algesiras in na Agačir), ter da lažje ohrani nasproti Franciji Elzacija in Lotaringijo. Če s to svojo politiko stopamo v ostro nasprotje z Anglijo in Francijo, kar je tudi že povzročilo, da so grozili svetovnemu miru težki svinčeni oblaki, jih to nič ne razburja. Za zvezo z Nemčijo govore njihovi strankarski interesi, zato so za njo, za pomoč zatiranim kristjanom na Turškem pa nimajo nikakih takih povodov, zato so proti.

Prvič: Naše zavezništvo pomaga Nemčiji, da razširja svoje trgovske zveze. S tem narašča moč trgovstva in industrije. Vezi med našim in nemškim židovskim kapitalom so pa zelo tesne, zato je vne-manje nemških svobodomislcev, ki so v prvi vrsti zastopniki židovskega kapitala, umevno. Kjer je pa treba podpirati judovske milijonarje, tam je tudi so-

cialna demokracija večno v bližini. Razun tega odgovarja vedno večja industrializacija nemške in deloma tudi naše države socialdemokratičnim strankarskim intencijam, ker se na ta način vrste proletarcev zelo množe in socialna demokracija lahko računa na povečanje svoje armade. Čim več je pa nezadovoljnih delavcev, ki prisegajo na rudeči prapor, tem obilnejša je žetev socialdemokratičnih voditeljev.

Drugič: Trpini, ki bi jim naj Avstrija prišla na pomoč, so kristjani, vodilne glave vesoljnega svobodomiselstva in socialne demokracije so pa židovi. Sovraštvo judovstva, napram kristjanom je pa neukrofljivo in tako globoko vkoreninjeno, da izbruhne pri vsaki priliki na dan. Že v navadnem liberalnem in priprostem socialdemokratu je sovraštvo do krščanskega svetovnega prepričanja tako razvilo, da skoro vsak balkanski kristjanom njihovo trpljenje še celo privošči. „Zakaj so pa tako neumni, da se za svojo vero potegujejo? Vrgli naj bi jo med staro šaro, kakor sem to storil jaz, in naj bi postali magari mohamedanci, pa bi jih nihče ne preganjal“, tako si misli mnogoteri in gre hladnokrvno na dnevni red. Seveda, če bi se kakemu židovskemu agentu, ali pa kakemu organiziranemu sodruku kaj zgodilo, potem bi že zagnali matadorji svobodomiselstva krik in vik in cela država bi morala iti na pomoč. Še naše topotja v en dan živče liberalno in rudeče svobodomiselstvo, ki črpa svojo duševno hrano in dobiva svoje duševne vzdržiljaje iz tabora mednarodnega in pod patronanco židov stoječega svobodomiselstva, bi potem mogočno zapihalo v skupni bojni rog.

Žalostno in značilno je, da se tudi naš zunanji minister grof Berchtold odločneje ne postavi ob stran zatiranih kristjanov. Njegov neodločni odgovor, ki ga je dal v seji avstrijske delegacije dne 27. septembra, je jasno pokazal, da našemu zunanjemu uradu ni za resno pomoč, temveč samo za to, da se nameče javnosti nekoliko peska v oči. Kaže tak odgovor prav očitno, da stoji naši merodajni krogi pod pogubnim vplivom sebičnega svobodomiselstva, ki tišči državo na pota, po katerih ne bo prišla nikoli do lepše, sijajnejše bodočnosti. Mesto, da bi se Avstrija postavila na samostojne noge in započela na jugu, kjer je njena bodočnost, pametno, dalekovidno politiko, opirajoča se na krščanske narode, pusti te narode brez izdatne pomoči krvaveti in caplja za Nemčijo, kamor jo potiska deloma nemški, deloma židovski kapital in strankarsko-sebična politika svobodomiselstva. (Quousque tandem ...)

(Predstoječi članek je bil pisan, ko še niso bile znane vesti o mobilizaciji balkanskih držav in je v tem že nekoliko zastarel. Po teh si hočejo balkanski narodi sami poiskati pravico. Vse eno pa jasno označuje pogubno smer, v kateri se vodi pod vplivom združenega svobodomiselstva in socialne demokracije naša zunanja politika, zato ga priobčujemo. Op. ur.)

Naše prireditve.

Brežice.

Naša podružnica „Slovenske Straže“ ter naše izobraževalno društvo sta priredili v nedeljo, dne 29. septembra, popoldne zelo lepo uspelo Slomškovo slavnost. Gospod mestni kaplan Spindler je v svojem govoru v nekaterih točkah označil veliki pomen Slomškega kot učitelja, buditelja in voditelja Slovencev za svojo in našo dobo; zatem ga je šolska in odrasla mladina slavila v lepih deklaracijah ter se slednjič strnila v čarobno-lepo živo podobo okrog Slomškega. Slednjič so dekleta z velikim vspehom še predstavljale igro „Prisiljen stan je zaničevan.“ Šaljiv srečolov je tudi vzbujal mnogo zanimanja. Med posameznimi točkami je društveni mešan pevski zbor zapel nekaj lepih pesmi, med temi himno „Slovenske Straže.“ Posebno hvaležnost udeležencev si je pa pridobil še gospod Juvan, ki je s svojim krasnim tenorjem zapel tudi par samospevov.

Cerkvena dekanijska Slomšekova slavnost dne 26. septembra se je tudi tu zelo lepo izvršila. Pridigoval je častiti gospod župnik Šoba iz Žid, sveto opravilo pa je opravil častiti gospod dekan Mešiček. Skoro polnoštevilno zbrana duhovščina je imela potem zelo poučen sestanek. Dokaj važnih stvari se je predlagalo, sklenilo, nekaj tudi že izvršilo s podporo „Slovenske Straže.“ Pomembno je, da je Slomšek enkrat v Brežicah priredil duhovne vaje za svojo duhovščino ter takrat ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda ter da je tri leta pozneje, leta 1855, istotam sam vodil ljudski misijon.

Politični pregled.

Sporazum med Bolgari in Srbi.

Kako silno se je v zadnjem času spremenilo razmerje med Srbi in Bolgari, osvetljuje najbolj to, da je jel doslej Srbom najbolj sovražni bolgarski list „Večerna Pošta“ priobčevati članke, v katerih poziva Bolgare in Srbe k bratski slogi. Nedavno tega je prijavil članek, v katerem piše: „Srbi in Bolgari, združite se! Sedaj ali nikdar! Ta klic se mora izviti iz prs vsakemu Srbu in vsakemu Bolgaru, ki se zaveda važnosti sedanjega položaja na Balkanu in ki diha sedanje peklenško atmosfero, ki duši in zastruplja življenje v Srbiji in v Bolgarski. Bol-

garska in Srbija imate enako usodo. Obe ste neprestano provocirani in od vseh strani ogroženi. Dogodki silijo ene kakor druge, da si počado roke, da pozabijo vse preteklost in da imajo v spominu samo to, da so krvni bratje. Pozabiti je treba na Slivnico in Pirot, zakaj tako nad Srbijo, kakor nad Bolgarsko se vijejo gromonosni oblaki. Velika nevarnost grozi obema ne toliko od Turške, kakor pa od Avstro-Ogrske. S Turčijo bi že z dobrimi ali hudem obračunali, toda Avstrija ne dovoli tega, a to je že vzrok nervozne napetosti, ki traja že leta in je že opetovano povzročilo izbruhe medsebojnega sovraštva. Treba je torej, da se Bolgari in Srbi zdramimo in pokažemo Avstriji, da smo že dorasli in da umeemo sami ocenjevati svoje koristi. Podajmo si roke in pokažimo Avstriji, da je nas ona dovečla k prijateljstvu, bratstvu in slogi!“

Tako piše sedaj „Večerna Pošta“, največji bolgarski list, ki pred meseci še ni hotel ničesar slišati o kakem sporazumu s Srbi. Za avstrijsko zunanjo politiko je ta glas gotovo najslabše spričevalo.

Slovenska zmaga v Pulju.

Pri volitvi deželnega poslanca za tretji okraj mesta Pulj dne 29. septembra je sijajno zmagala Hrvaška ljudska stranka. Izvoljen je slovenski kandidat ravnatelj istrske posojilnice Josip Stihovič s 404 glasovi. Laška kamora je dobila samo 231 glasov. Udeležba je bila ogromna, na volišče je prišlo 80% vseh volilcev.

Dozdaj je bil mandat v italijanskih rokah. — Slava slovenskemu Pulju!

Iz Hrvaškega.

Dne 28. septembra je imelo zdravniško društvo za Hrvaško in Slavonijo zborovanje, na katerem je po obširnem poročilu poročevalca dr. Tkaliča o izvidu psihijatrov-izvedencev v Jukičevem procesu bila sprejeta sledeča resolucija:

„Društvo zdravnikov v Hrvaški in Slavoniji je 1. spoznalo, da psihijatra-izvedencev v Jukičevem procesu nista preiskala in opazovala glavnega obtoženca Jukiča z ono natančnostjo, temeljitostjo in objektivnostjo, kakor predpisuje eksaktna veda.

2. Ker je tako postopanje sposobno, da v očeh lajikov in strokovnjakov poniža in podkoplje ugled hrvaškega zdravništva in zdravniške vede, zato zdravniški zbor obsoja tako nestvarno postopanje, da varuje svoj ugled in ugled zdravniške vede.“

Ta resolucija je bila sprejeta, akoravno je zapretil hrvaški kraljevi komisar Cuvaj, da razpusti to zdravniško društvo.

Poljaki.

„Wiek novi“ priobčuje razgovor z načelnikom Poljske ljudske stranke, Stapinskim, ki je med drugim baje tudi izjavil: „Nočem zamlčati, da sem se začasno umaknil od vseh nadaljnjih spravnih pogajanj. V zadnjih 50. letih njih premoči so konservativci popolnoma izgubili svojo moralno veljavo. Dali so si odkupiti odpravo robstva za 100.000.000 K, odpravo propinacij za 60.000.000 K in prodali so tudi druge bonifikacije. Ne bo šlo drugače, kakor da se odkupi od konservativcev tudi dovoljenje za volilno reformo. V prihodnjem bomo začeli z bojem proti konservativci z devizo: Odkup volilnega privilegija konservativcev za denar.“

Raznoterosti.

Deželni zbor. Včeraj dne 1. oktobra se je zbral pod predsedstvom dr. Korošca Slovenski klub deželno-zborskih poslancev k posvetovanju, o katerem razglašajo: Slovenski klub se je o predlogih deželno-zborskega kluba ustavovernih veleposesnikov, ki bi naj bili podlaga za pogajanja radi delazmožnosti deželnega zbora, skrbno in temeljito posvetoval. Splošno se je povdarjalo, da bi bilo sicer delovanje dežel. zbora radi žalostnih gospodarskih razmer zelo potrebno, a da predlogi večinskih strank po soglasni sodbi še ne nudijo dovolj poročstva za trajno, mirno delovanje in vsled tega tudi ne morejo biti za podlago, na kateri bi se naj uspešno doseglo sporazumljenje. Ako se hočejo vsled skrbi za gospodarski in kulturni razvoj dežele odstraniti nevzdržljive razmere v deželnem zboru in v deželi, potem se morajo po mnenju Slovenskega kluba pritegniti v krog pogajanj z večinskimi strankami in z vlado vsa pereča vprašanja. Na tako ustvarjeni podlagi so zastopniki slovenskega naroda vsak čas z veseljem pripravljeni, da se nadalje pogajajo za sporazumljenje. Klub je izrekel gg. dr. Korošcu in Robiču popolno zaupanje. — Pripomnimo še, da so se vsi sklepi storili soglasno, kar najboljšo osvetljuje glasove nasprotnikov, da v klubu ni edinosti in soglasja.

Duhovniška vest. V torek, dne 1. oktobra je bil častiti gospod Ivan Lah po velečastitem gospodu kóžjanskem dekaniu Tomažicu slovesno instaliran na župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami.

Velike barvne slike Antona Martina Slomškega založi „Slovenska Straža“ ako se oglasi dovolj naročnikov. Cena bo jako nizka. Naročila naj se na dopisnici pošiljajo na naslov: Pisarna „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Vsi naši župnijski uradi, naša županstva, naša društva, naročite takoj, da ostane takoj med nami trajen spomin Slomškovega.

Skušnje za rezervne častnike. Pri letošnjih skušnjah enoletnih prostovoljcev za rezervne častnike so bili zelo slabi uspehi. Vojaški in dobro poučeni civilni krogi smatrajo slabe uspehe enoletnih prostovoljcev pri skušnjah za rezervne častnike za posledico odloka vojnega ministrstva, ki se intenzivno peča z rezervnimi častniki. Te posledice pa se opazajo dozdaj še le pri nekaterih polkih. Tako je na primer padlo pri skušnji 1. pešpolka od 19 enoletnikov 7 in pri 99. pešpolku od 57 enoletnikov 25 kandidatov. Pri teh izpraševalnih komisijah je predsedoval nadvojvoda Peter Ferdinand. Nasprotno pa jih je padlo pri 16. pešpolku od 48 enoletnikov samo sedem in pri pionirskem bataljonu v Klosterneuburgu od 25 samo 3.

Dne 13. oktobra na občni zbor „Slov. Straže“ v Maribor! Vabimo na II. redni občni zbor „Slov. Straže“, ki se vrši dne 13. oktobra 1912 ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blaginika. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Volitev odbora, nadzorstva in razsodišča. 6. Razni predlogi. (Predlogi se morajo vsaj osem dni pred obcnim zborom javiti društvenemu vodstvu.) 7. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vodstvo „Slov. Straže.“

Hrvatje in Slovenci združeni. V goriškem „Novem Casu“ poroča poslanec Fon o hrvaško-slovenskih posvetovanjih v Opatiji in spremlja znani komunike, ki smo ga priobčili tudi mi, s sledečim komentarjem: Pred seboj imamo torej velepomemben dogodek v političnem življenju hrvaškega in slovenskega naroda: združitev Hrvatov in Slovencev v eno politično stranko na pravaškem programu in ustanovitve skupne organizacije v Hrvaško-slovenskem Zvrševalnem odboru, ki naj vodi našo politiko po enotnih načelih do skupnega cilja. Bil je res skrajni čas, da smo se združili. Kdor pazno zasleduje, kaj se v Evropi godi v sedanjem času, razvidi lahko, da se pripravljajo spremembe dalekosežne važnosti. Velevlasti so se različno združile: avstrijsko-italijansko-nemški trozvezi stoje sovražno nasproti Ruska, Francoska in Angleška. Na Balkanu preže male države samo na trenutek, da si razdele Turčijo in da v svojem smislu prenapreže zemljevid na Balkanu. Evropske velevlasti zastopajo tam jako različne interese, tako da mora vneti krvav prepir na Balkanu splošno vojsko v Evropi. V teh resnih časih za našo državo, ki je z enim delom svojih dežel na Balkanu, se je poljubilo mažarskim mogotcem vsiliti hrvaškemu narodu za absolutnega vladarja človeka, ki se mu sme nekaznjeno očitati najgrše lopovskiine. Na nešteti bojiščih so Hrvati prelivali svojo kri za Avstrijo, njihov pogum je svetovno znan, ali še bolj občudovanja vredno je njihovo sedanje vedenje: upreti in maščevati se, je primerno lahka reč pri takem narodu; toda mirno vstrajati in modro prenašati najhujša izživljanja, to zamore samo politično popolnoma zrel narod, ki se zaveša, da je nepremagljiv. V teh časih, ki utegnejo postati usodopolni za nadaljni razvoj Jugoslovanov, smo se združili v medsebojno pomoč, pa tudi v skupno delovanje, da nas dogodki ne dobe nepripravljenih. Naš cilj je jasen: združenje Jugoslovanov v državno-pravno skupnost v okviru avstrijske države. Pri našem delovanju nas seveda ne bodo motila podtikanja naših slovenskih nasprotnikov; a da smo pogodili pravo, pa nam kažejo srčiti — nemški obrazi.

Cesarjeve besede pred slovesno evharistično procesijo. V jutro dne 15. septembra, ko se je imela vršiti velikanska evharistična procesija, je vreme slabo kazalo. Cesar je — kakor navadno — vstal ob 5. uri zjutraj. Dal je povelje, naj se procesija vrši tudi v dežju! Izjavil je, da se procesije na vsak način udeležijo. Ob 1/6. uri pridejo zdravniki in odsvetujejo cesarju, češ, da je njegovo zdravje v nevarnosti. Cesar pa je odgovoril: „Na tisočkrat sem hodil na lov v mnogo slabšem vremenu. Zakaj ne bi izkazal časti Vsemogočnemu?“ Vse je obmolnilo pri teh besedah, ki nam kažejo živo vero našega vladarja.

Hrvaško-slovenski Zvršilni odbor. Iz Kranjske stopi v odbor poslanec dr. Krek. Zastopniki Vseslovenske ljudske stranke v Hrvaško-slovenskem Zvršilnem odboru so: dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Korošec, dr. Brejce in Fon. Vrhovna uprava Stranke prava pa pošlje v Zvršilni odbor sledeče gospode: iz Banovine dr. Mile Starčevića in Cez. Akaciča, iz Dalmacije dr. Krstelja ali dr. Drinkovića, iz Istre profesorja Spinčiča. Člana iz Bosne-Hercegovine še določijo.

Delegacije. V ponedeljek popoldne in v torek zjutraj je zboroval pod predsedstvom dr. Šusteršiča vojni odsek avstrijske delegacije. Dokler se v ponedeljek ni zvedelo za bolgarsko-srbsko mobilizacijo, se je debata o raznih vojaških proračunih vršila zelo mirno. Ko pa je prišla v zbornico vest o mobilizaciji, so stopila vsa resna vprašanja v ozadje in glavno mesto je zavzemal razgovor o razmerah na Balkanu. Govorila sta ministra Auffenberg in Berchtold. Prvi je izjavil, da je orožje — v prvi vrsti topovi — naše artilerije tako dobro, kot vsake druge velesile. Drugi je pa sporočil, da bodo velevlasti še tudi v bodoče vse storile, da se ohrani mir.

Nadomestna državnozborska volitev na Dunaju. Pri včerajšnji nadomestni državnozborski volitvi v III. dunajskem okraju po ponesrečenem socialdemokratskem poslancu Silbererju je bil izvoljen socialdemokrat Rudolf Müller. (Krščansko-socialni

kandidat Prochazka je ostal v manjšini. Nemški nacionalci so volili socialdemokrata.

Krščansko-socialna zmaga. Pri ožji volitvi za mesto občinskega odbornika iz IV. razreda v XV. okraju na Dunaju, ki se je vsled socialdemokratskih manipulacij ponovila, je bil včeraj izvoljen krščanski socialc. Socialdemokrat Forstner, ki je začel zmagati z večino par glasov, a je bila volitev razveljavljena, je tokrat propadel.

Volitve v Gradcu. Pri občinskih volitvah v Gradcu so včeraj v II. razredu zmagali nemško-nationalni kandidati. Izvoljen je tudi pl. Underrain.

Za „Slovensko Stražo“ nam je poslal gospod f. Filip Ostir, frančiškan v Klanjcu na Hrvaškem, lepo število obrabljenih poštinih znamk. Hvala mu priručna!

Veliko poverjenje. Neki Jožef Mlaker, uradnik eskomptne banke v Ljubnem na Zgornjem Štajerskem, je po poverjenju 90.000 K, katere je poveril omenjeni banki, prišel včeraj dne 1. oktobra v neko gostilno v Kitzeck pri Lipnici, kjer se je — ustrelil. Pri njemu so našli samo 609 K. Kam je pa spravil ostali denar, še niso dognali. Mlaker je bil prej uslužben pri filijalki eskomptne banke v Mariboru. V Ljubnem je bival še le letošnje leto.

Ali bo sladkor cenejši? Vsled slabega letošnjega vremena so se zelo zmanjšale nade, da bi bila letošnja letina za sladkorno peso posebno ugodna. Toda vkljub neugodnemu vremenu do sedaj sladkor na pesa še ni nič trpela, kakor to zatrjujejo pri pridelovanju sladkorne pese zainteresirani krogi. Bode li tedaj padla cena sladkorju? Želeti bi bilo, toda ni mnogo upanja, da se urešniči ta nada. Četudi se nahaja še izza lanskega leta v skladiščih velika množina sladkorja, kajti še le pred kratkim se ga je poslalo preko Hamburga v Ameriko 550.000 vreč, vendar sladkorni kartelisti venomer zatrjujejo, da bodo vse sladkorne zaloge v Hamburgu kmalu izčrpane in na vrsto bo prišel angleški rafinarni sladkor, toda ne iz skladišč v Hamburgu, ampak iz nemških sladkornih tovarov. Na ta umetno narejeni način bo popraševanje po sladkorju postalo živahno in posledica bo, da bodo zopet zvišali sladkorne cene, namesto da bi jih znižali. Kartelisti bodo že poskrbeli, da se njihovemu žepu ne bo gočila nobena krivica. Kakor že rečeno, bo letošnja letina za pridelovanje sladkorja saj ugodna, če že ne naravnost izborna. Kar se tiče Avstro-Ogrske, utegne biti pridelok sladkorne pese na Češkem prav dober, na Moravskem in Ogrskem pa dober. Na Češkem pričakujejo velik izvoz na Angleško, in če se sklene mir med Italijo in Turčijo, bo sladkorni promet v Levant prav živahen. Na Ogrskem se pa nadejajo, da bo sladkorna kupčija z Indijo zelo živahna in sicer že vsled slabe letine na otoku Java; kajti ravno otok Java je zalagal s sladkorjem skorodane celo Indijo. Iz vsega navedenega lahko sklepamo, da zna nastati vsled obilne žetve nekak pritisk na cene, toda vsled obilnega izvoza je padanje sladkornih cen pričakovati še le v prihodnjem letu.

Štajersko.

Maribor. (Slovensko gledališče.) V nedeljo, 6. oktobra 1912, se prične letošnja sezona in sicer z vpriporitvijo drame „V dolini.“ To igro je za slovenski oder priredil profesor Rajko Perušek, ki si je omenjeno igro izbral brezdvomno iz prepričanja, da napravi narodna igra na naše slovensko občinstvo najboljše utise. In ravno ta igra vzbuja v nas spomine na raznovrstnejše prizore v kmečkem življenju, tu vidimo na eni strani nastopati originalnega kmeta in skrbno gospodinjko-kmetico, na drugi strani zopet starega, zadovoljnega pastirja, hlapce in deklet itd. Dramatično društvo v Mariboru je z izvolitvijo te igre gotovo ugodilo splošni želji širšega občinstva. Pri igri sodeluje znani orkester Glasbene družba v Mariboru. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Weixla. Začetek igre točno ob 1/8. uri zvečer.

Ptujska okolica. Zopet se nam je preselilo vrlo dekletje iz te solzne v boljše domovino. Pridna hčerka iz velesposlovanega katoliško-narodne rodbine Fr. in Alojzije Ribič, posestnika v Krčevini, štev. 32. Vrli oče je zidarski delovodja in že večletni odbornik Krčevinskega bralnega društva. Mlado dekletje Alojzija Ribič je bila rojena dne 2. oktobra 1894. Zadelo jo je srčna kap popoldne dne 16. avgusta t. l. Zopet je začela govoriti še le deseti dan, po noči ob 3. uri. Prva beseda, ki jo je izpregovorila, je bila: Jezus! Potem je začela klicati ljubega očeta in zlato mater in drage sestrice in bratce. (Je bila) večkrat sprevidena s svetimi zakramenti. Umrila je v sredo, dne 25. septembra, popoldne ob 3. uri. Pogreb je bil v soboto, dne 28. septembra zjutraj. Spreveda se je udeležilo mnogo ljudstva s tremi častitimi gospodi domačimi kaplani. Ob grobu so pa častiti gospod P. Lucij Selinšek vzeli z ganljivimi besedami slavo, tako da se je vse solzilo. Oče in mati se srčno zahvaljujeta vsem sorodnikom in sosedom, ki so jo obiskovali in tolažili v njeni mučni bolezni in tudi še vsem udeležencem pogreba, ki so jo v tako obilnem številu spremlili na zadnji poti. Hvala tudi častitim gospodom kaplanom, posebno še častitemu gospodu P. Luciju za nagrobne besede in organistu za pesem. Ravno tako hvala fantom in dekletom, ki so njeno rakev nosili k zadnjemu počitku. Nepozabno Alojzijo priporočamo v blag in trajen spomin in ponižno molitev. Naj v miru počiva! — „Krčevinski.“

Ormož. V soboto, dne 28. septembra, je umrl tukaj okrajni zdravnik dr. Oroslov Kristan v 46. letu svoje starosti. Pogreb se je vršil včeraj popoldne. N. v m. p.!

Celje. Umrila je tukaj v ponedeljek, dne 30. septembra 24letna gospa Matilda Bajde, soproga jetniškega nadpaznika. Kruta jetika ji je pretrgala nit upovpolnega življenja. Zapušča moža in dvoje otročičev.

Zalec. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. oktobra Slomšekovo slavnost, pri gospodu Nidorferju v Vrbjih. Na sporedu je slavnostni govor — govornik pride iz Maribora — petje, deklamacije in gledališka igra „Kazen ne izostane.“ Začetek ob 1/4. uri popoldne.

Dornova. Ker je morala tukajšnja podružnica „Slovenske Straže“ napovedano veselico dne 15. m. m. preložiti, se bo sedaj vršila v nedeljo, dne 6. oktobra pri gospodu F. Hergu. Na vspredu bo: Pozdravni in drugi različni govori (posebno slavnostni govor državnega poslanca gospoda Mihaela Brenčiča. Potem: petje, občni zbor, volitev odbora, slučajnosti, telovadba Orlov z godbo in različna prosta zabava, kakor: šaljiva pošta, boj s konfeti itd. Ker ne moremo vsem ustreči z vabili, prosimo somišljenike, naj se odzovejo temu vabilu! Slavnost bo nad vse sijajna, ker bodo govorili priznani govorniki in kratkočasila izborna godba! Kličemo vsem vnaprej: dobro došli! K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi podružnični odbor.

Velik požar v Mariboru.

Včeraj okrog polnoči je razsajal v Mariboru velik požar. Uničil je Badlovo tovarno usnja na levi strani Badgasse ob Dravi. Plameni so švigali zelo visoko in je bila vsa okolica daleč na okoli razsvetljena. Iskre in razni ožganki so padali daleč na okrog in so spravljali v nevarnost tudi sosedne hiše. Požarna bramba je bila pridno na delu in je požar omejila. Škoda je velika. Iz pogorišča se še danes dviga smrdeč dim.

Koroško.

Guštajn. Na prijaznem hribu „Brinjeva gora“ so guštajnski kovači pripravili lep križ, kateri je bil v nedeljo tik kapele slovesno blagoslovljen. Na čast sv. Kozmu in Damijanu račun pride romat tukaj sem verno ljudstvo ter daruje in želi, da bi se tu postavila primerna cerkev.

Primorsko.

Mojster slepar. V Trstu so aretirali 28letnega trgovskega potnika Alfreda Loeffa, ki se je izkazal res kot pravi mojster v sleparstvu. Tri leta ga že išče tržaško sodišče zaradi raznih goljufij. Stanoval je v Trstu večkrat po 14 dni do tri tedne, vsake tri dni pa je menjal svoje stanovanje. Inseriral je v raznih listih, da ima glavno zastopstvo raznih slovenskih tovarov za pariem in umetna gnojila. Sprejemal je podzastopnike, seveda le proti primerni klavciji. Na ta način je opeharil Tržačane za več kot 25.000 K, kolikor je do sedaj znano. Išče ga pa že delj časa, tudi sodišče v Atenah. Iz zaplenjene korespondence je razvidno, da je možakar uspešno delal na tem polju tudi na Dunaju, v Budimpešti, v Meranu, v Solnogradu, v Lincu, v Pragi, v Varšavi, na Nemškem in na Ruskem. Pri tem je izborni živel. Sumničijo tudi, da je bil Loeff zastopnik neke akcijske družbe „Phönix“ na Dunaju, ki je v zadnjem času večkrat menjala svoje ime in da je izvrševal goljufije po nalogu ali vsaj sporazumno s to družbo.

Socialdemokratsko gospodarstvo. Iz Nabrežine poročajo, da so vzbudile po Nabrežini in okolici odkritja malverzacij pri društveni blagajni socialno-demokratske organizacije veliko zanimanja in pa veliko ogorčenja. Te malverzacije je zakrivil sodrug Civin, ki je bil obsojen in je že prestal svojo kazen. Civin pa je ovadil svojega sodruga Josipa Marico, voditelja socialdemokratske stranke, ki je ob enem kontrolor okrajne bolniške blagajne, da je poveril že pred leti pri blagajni večje svote. Voditelja socialdemokratske stranke in kontrolorja okrajne bolniške blagajne v Nabrežini so aretirali in ga zaprli v Komnu.

Razgled po svetu.

Avtomobilska nezgoda Marconija. Vilijama Marconija je povabil minister Calissano na zavrtrk. Marconi se je peljal iz Spezije v Coltano z avtomobilom. Spremljala ga je njegova soproga in njegov tajnik. Nedaleč od Coltana je trčil njegov avtomobil v avtomobil, v katerem se je peljalo na izlet sedem dam iz Benetk. Oba avtomobila sta se vsled trčenja prekrucnila. Marconi je dobil težko poškodbo na desnem očesu in več lahkih poškodb na telesu. Tajnik in sofer sta dobila lahke poškodbe, soproga pa je ostala popolnoma nepoškodovana. V beneškem avtomobilu je dobilo lahke poškodbe pet dam, dve pa ste ostali nepoškodovani.

11letni deček — vlomilec. V grajščino grofice Ivane Draskovich v Steinamangerju na Ogrskem je vlomil mlad vlomilec, ljudskošolski učenec, J. Dokter, še le 11 let star. Pri zaslišanju je priznal, da je poprej že večkrat vlomil. Ta nadobudni deček še bo daleč spravil.

Na prodaj je lepo posestvo

v celjski okolici. Isto leži ob državni cesti v Gaberjih v najživahnejšem delu predmestja, ter obsega arondirano 16 oralov hmeljišč, travnikov, njiv, vrta in park (večinoma stavbeni prostori), ter elegantno opremljeno vilo in prostorna elegantna gospodarska poslopja. Pol ure oddaljen je rigolani vinograd v krasni legi s poslopji, gozdom, sadonosnikom, travnikom, njivo, arondirano 6 oralov. V bližini se nahajajo še njive in travniki. Proda se vse skupaj, ali na drobno, eventualno se sprejme večak za parcelacije. Naslov: Adela dr. Dečkova, Celje (Livada). 203

Franc Pleteršek

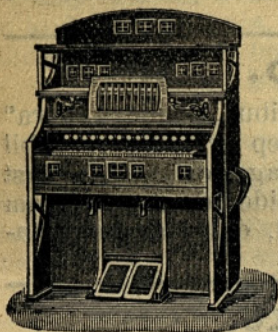
Maribor, Koroška cesta 10. pohoštva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slov. Straža“ v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaserja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopolnje popolnoma zastoj.

Josip Brandl,

izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi. Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto. 47

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru**Koroška cesta šte. 5**

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. —

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rožne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

Kmetje pozor!

V Mariboru Stolna ulica (Domgasse) je prva ljudska kavarna prenovljena ter je v taisti zopet vse snažno in v lepem redu. Tam se dobiva čaj, punč, kava, mleko in druge okrepitevne pijače, kakor tudi mrzla jedila po zelo nizki ceni.

Podpisani vabi vse kmete, kateri vozijo svoje pridelke v Maribor na obilen obisk.

MATIJA OBRAN.

1087

„Slov. Straža“ v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. — Ponudbe pod »Ljudsko zavarovanje« na Slov. Stražo v Ljubljani. 171

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela oekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. **Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru** Glavni trg tik rotovža. 181

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovska cesta št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

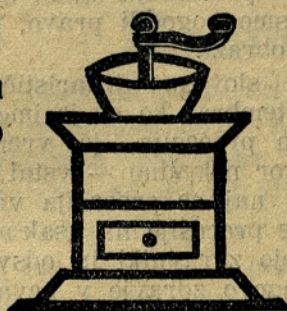
Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to - le varovalno znamko.

Tovarna v Zagrebu.

sl im 122/24577

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Proizvod najboljših sirovin.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročstvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izveniški praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.